

İmam es-Secezi'den Menhecî Uyarılar

Hazırlayan: Ebu Muaz Seyfullah el-Çubukâbâdî

* İmam Hafız Ebu Nasr Ubeydullah b. Said b. Hatim el-Vayili es-Secezi'nin (vefatı: 444 hicrî) Zubeyd halkına gönderdiği mektuptan (*Risaletu's-Secezi İla Ehli'z-Zebîd*) derlenmiştir.

Bismillah.

Sünnet'in Anlamı

İmam es-Secezi rahimehullah (s.99-100) dedi ki: “Allah size rahmet etsin, şunu bilin ki sünnet, Arap dilince; yol demektir.¹ Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in sünneti dediğimizde O’nun yolunu ve kendisine tutunulmasına davet edilen şeyi kastederiz. Akıl sahipleri arasında ihtilaf yoktur ki; Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in sünneti akıl ile değil, ancak nakil ile bilinir.”

Sünnet Ehli Kimlerdir?

İmam es-Secezi rahimehullah (s.99-100) dedi ki: “Ehl-i Sünnet: Salih Selef rahimehumullah’ın Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’den naklettikleri veya hakkında kitap veya Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’in sünnetinden sabit olmayıp da ashabdan (radiyallahu anhum) naklettikleri şeylere itikad etmekte sebat edenlerdir. Zira Allah, onlardan imamlar olarak razı olmuştur. Bizlere de onların eserlerine (rivayetlerine) uymayı ve sünnetlerine tabi olmayı emretmiştir. Bu hakkında hüccet ikamesi en açık olan husustur. Sünnete tutunmak ve ona itikad etmenin vacip oluşunda şüphe yoktur.

Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur: **“De ki: “Eğer Allah’ı seviyorsanız bana tabi olun, Allah da sizi sevsin.”** (Al-i İmran 31)

“Allah’ın Rasulünde sizin için, Allah’ı ve ahiret

¹ Bkz.: Lisanu’l-Arab (13/226)

gününü umanlara en güzel bir örnek vardır.” (Ahzab 21)

Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de şöyle buyurmuştur: **“Size sünnetimi ve hidayete erdirilmiş raşid halifelerimin sünnetini tavsiye ederim. Ona azı dişlerle tutunun. Sizleri dinde sonradan çıkan işlerden sakındırırım. Zira dinde her sonradan çıkarılan yenilik bir bid’attir ve her bid’at de sapıklıktır.”**²

Abdullah b. Ömer radiyallahu anhuma dedi ki: “Sünnete muhalefet eden kâfir olur.”³

Durum böyle olduğuna göre, her sünnet iddia edenden söylediği şey hakkında sahih nakil ile delil talep edilmesi gerekir. Eğer bu delili getirirse sadık olduğu anlaşılır ve sözü kabul edilir. Eğer söylediği şeye seleften nakil getiremezse onun sapmış bir bid’atçı olduğu anlaşılır ve kendisine kulak verilip dinlenilmeyi ve sözüne itibar edilmesini hak etmez.

Hak Ehlinin İmamları ve Özellikleri

İmam es-Secezi rahimehullah (s.206-216) şöyle demiştir: “Hak imamları; rablerinin kitabına tabi olan ve nebilerinin sünnetine uyan, uyulmaları emredilen seleflerinden gelen rivayetlere sarılan kimselerdir.

Onları öne geçirip başkalarına imam kılan ilimleri; Kur’an’ı, onun kıraatini bilmeleri, nasihini mensuhunu,

² Sahih. İrbaz b. Sariye radiyallahu anh’den: Ebû Dâvûd (4617) Ahmed (4/126) Tirmizî (2676) İbn Mâce (42) Dârimî (1/44) İbn Ebi Asım es-Sunne (1/18, 19, 29)

³ Sahih mevkuf. Mecmau’z-Zevaid (2/154) İbn Abdilberr el-Cami (2/238) İbn Batta eş-Şerh ve’l-İbane (s.123) Abd b. Humeyd (s.109)

hükümlerini, nüzul sebeplerini, muhkemini müteşabihini bilmeleri, muhkem ayetleri alıp müteşabihlerine iman etmeleridir.

Sonra hadisi bilmeleri, sahihi ile sahih olmayanını, nasihini mensuhunu, mütevatirini âhâdını, meşhurunu garibini, ümmet tarafından kabul ile karşılananlarını ve amel edilmesi terk edilenlerini, itikad edilmesi gerekenlerini, illetlerini ve ravilerinin durumlarını bilmeleridir.

Sonra fıkhi bilmeleri, dinin kurallarını kitaptan ve hadisten istinbat ederek bilmeleri, talep edilmesi farz olanları, kalamcıların uydurarak bidatlerini karıştırdıkları ve sonrakilerden bazılarının razı oldukları usulü değil, önceki fakihlerin şerh ettikleri fıkıh usulünün hükümlerini bilmeleridir.

Bütün bu ilimleri dosdoğru elde etmeniz ancak Arap dilini öğrenmenize bağlıdır. Zira Kur'an'da, hadiste ve fıkhıta geçenlerin manaları bununla bilinir.

Arap dilinde kurulan cümlelerden sahih olanı ile fasit olanını ayırt etmek için nahiv (arap dili grameri) öğrenmek de zorunludur.

Eğer bir kimse bu ilimlerde öne geçer de, bu ilmi kendisinden öncekilerden almışsa ve selef tabi olan, bid'atlerden uzaklaşan biriye onun imamlığına hükmedilir ve kendisinden ilim alınıp müracaat edilmesine ve kendisine itimad edilmesine hak kazanır.

Bundan sonra da ilmi edâ etmek için ayak kaymalarından, dinde yenilik çıkarmaktan, sahip olduğu ilim ile etrafındakilere yüksekte bakmaktan sakınmalıdır.

Kendisinden düşük mertebede bir kimseden dahi gelse isbaetli olanı kabul etmeli, öğrettikleriyle kendisine lütufta bulunan Allah Subhanehu için tevazu göstermelidir. Kendisinden ilim öğrenenlere rıfk ve yumuşaklık ile muamele etmeli, kendisinden önceki verâ sahibi âlimlerin yolunu izlemeli, tökezlemelerden korkmalıdır. İlim masum değildir ve ilimden kendisine ulaşan azdır. Bununla beraber Allah halktan birçoğunu bundan da mahrum etmiştir.”

Selefin Menhecini Devam Ettirenler

“Öne geçen ve efendiler olan, her hayırdan bol nasip elde etmiş bulunan sahabelerden sonra bu menhec üzerinde giden, imamlık ve adalette onlara iştirak eden kimseler, farklı fazilet derecelerindedirler. Allah onlardan razı olsun. Onlar; sahabeye güzellekle tabi olanlardır ve onlar çoktur. Onlar sahabe'nin yoluna muhalefet etmeyen ve dinde yenilik çıkarmayan kimselerdir.

Medine’de meşhurları: Said b. El-Museyyeb b. Hazn el-Mahzumi, el-Kasım b. Muhammed b. Ebi Bekr, Salim b. Abdillâh b. Ömer, Urve b. Ez-Zubeyr b. El-Avvam, Ubeydullah b. Abdillâh b. Utbe, Harice b. Zeyd b. Sabit, Ebu Seleme b. Abdurrahman b. Avf, Suleyman b. Yesar, Kabisa b. Zueyb, Ebu Bekr b. Abdurrahman b. El-Haris ve Abdurrahman b. Hurmuz el-A’rac’dır.

Mekke’de meşhurları: Tavus b. Keysan es-San’anî, Atâ b. Ebi Rabah, Ubeyd b. Umeyr ve Mucahid b. Cebr’dır.

Irak’ta meşhurları: el-Hasen (el-Basri), Muhammed b. Sirin, Mutarrif b. Abdillâh b. Eş-Şihhîr, Cabir b. Zeyd Ebu’ş-Şa’sa, Amir b. Şerahil eş-Şa’bi, Alkame b. Kays ve el-Esved

b. Yezid'dir.

Şam'da meşhurları: Cunade b. Ebi Umeyye, Reca b. Hayve, Abdullah b. Muhayriz ve Hassan b. Atiyye'dir.

Her nahiyede onlar meşhur bir toplulukturlar.

Onlardan sonra, sahabenin sonrakilerine yetişmiş olan ve tabiinin büyüklerinden ilim alam kimseler gelir.

Medine'de ez-Zuhrî,

Mekke'de Amr b. Dinar,

Kufe'de İbrahim b. Yezid en-Nehai,

Basra'da Eyyub es-Sahtiyani,

Şam'da Mekhul,

Mısır'da Hayr b. Nuaym,

Endülüs'te Muaviye b. Salih gibi.

Onların zamanında bid'atler çıktı ve diğerleri bunlardan bazı şeylere bulaştılar. Sonra Allah beldelere hadis ve fıkıh ile hayat verdi,

Medine'de Malik b. Enes ve İbn Ebi'z-Zi'b,

Mekke'de İbn Curayc ve Sufyan b. Uyeyne galip geldi.

Şam'da; Ebu Amr el-Evzai ve Said b. Abdilaziz,

Mısır'da; el-Leys b. Sa'd ve Amr b. El-Haris,

Kufe'de Sufyan b. Said es-Sevrî,

Basra'da; Hammad b. Zeyd b. Dirhem el-Ezdî,

Horasan'da Abdullah b. El-Mubarek galip geldi.

Onlar ilimde imam idiler ve ittiba etmekle meşhur idiler. İlim onlar gibilerden alınırdı. Kendi zamanlarında ilimlerde öne geçmiş âlimlerdi. İnsanlar onların mezhebini takip ediyorlardı. Lakin onlar ya Kader, ya Şiilik, ya İrca konularında bid'atlerden bazı şeylere düştüler. Böylece bununla tanındılar ve hak ehli katında gözden düştüler.

Bundan sonra Ebu Abdillâh Muhammed b. İdris eş-Şafii rahimehullah, Ebu Hanife'nin ashabı ve Malik'in ashabı zuhur ettiler. Taassup arttı ve meseleler çelişti. İnsanlardan birçoğuna Şafii'nin mezhebinin zuhur etmesi zor geldi. Zira fıkıh, hadis ve lugati bir arada ikame etmişti ve nesep bakımından şerefli idi. Asrında kendisine tabi olan insanlar tarafından kabul görüyordu.

Sonra kelim ve kelimciler ortaya çıktı, felsefecilerin ve sapmış kimselerin kitapları insanların ellerinde yayıldı. Usul konusundaki mezhepler çoğaldı.

Allah subhanehu ve Teâlâ lütfuyla Ebu Abdillâh Ahmed b. Muhammed b. Hanbel eş-Şeybani rahimehullah'ı destekledi ve o da ilk menheci ortaya çıkarak ikame etti. Bu kapsamlı idi. Fıkıhta öne geçti ve önce Ebu Hanife'nin ve Sufyan'ın mezheplerini inceledi. Sonra Malik'in mezhebini inceledi. Sonra Şafii'nin mezhebini inceledi. Kendisi için

hadiste bulunduğunu seçti. Hadisi bilmede öne çıkmıştı, verada şiddetli idi, seleften gelen rivayetlere tutunurdu, akıl ve hilim konusunda mütemekkin idi. Selefin üzerinde bulundukları yolu yaydı ve Mihne olayında sebat etti. Kendisinden bir şey ortaya atmadı, sadece sabit sünnetlere itibar etti...”

Bu Zamanda Kendisine Uyulacak İmam

İmam es-Secezî rahimehullah (s.216) şöyle dedi: “Bugün menheci gözettiği ve zikrettiğimiz ilimlerde öne geçtiği bilinen kimse, kendisine uyulacak bir imamdır. Kim de yoldan kayar da bidat ehli ve kelamcılarla fikir alışverişinde bulunup, hadisten ve hadis ehlinden uzaklaşırsa hecredilmesi ve terk edilmeyi hak eder. İsterse bu ilimlerde öne geçmiş birisi olsun, yine böyledir.”

İmam es-Secezî rahimehullah (s.220) dedi ki: “Esere (rivayetlere) tabi olan kimse yaşça küçük olsa ve soylu olmasa dahi öne geçirilip saygı gösterilmesi gerekir. Rivayetlere muhalif olan ise yaşça büyük ve şerefli olsa dahi ondan uzaklaşmak gerekir.”

Akıl Konumu

İmam es-Secezi rahimehullah (s.92) dedi ki: “Nebî sallallahu aleyhi ve sellem hiç kimseye akılla hüccet getirecek bir alan bırakmamış ve ümmetine de bunu emretmemiştir. Ömer ve Sehl b. Huneyf radiyallahu anhuma: “Dinde reyleri (görüşleri) itham edin” demişlerdir. Sahabeden onlara muhalif olan yoktur. Nitekim o ikisi fûruda içtihad ediyorlardı. Böylece anlaşıldı ki, onlar bu sözle itikadi konularda akla müracaat etmeyi men etmek istemişlerdir.”

İmam es-Secezi rahimehullah (s. 93) şöyle demiştir: “Müslümanlar arasında şu hususta ihtilaf yoktur: Allah’ın kitabının akıl ile reddedilmesi caiz değildir. Bilakis akıl, Allah’ın kitabının kabul edilmesini ve onun imam edinilmesinin gerektiğini gösterir. Yine Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’den sabit olanların da reddedilmesi caiz değildir. Bilakis vacip olan kitap ve sünnete muhalif olan herşeyin reddedilmesidir.”

İmam es-Secezi (s.94-95) dedi ki: “Şunda da ittifak ettik: Şayet bir kimse: “Akıl bizatihi hüccet değildir, fakat hüccet akıl ile bilinir” derse kâfir de olmaz, fasık da olmaz. Şayet bir kimse: “Allah Subhanehu’nun kitabı bizatihi hüccet değildir” derse kanı mubah olan bir kâfir olur. Böylece anlaşıldı ki kesin hüccet vahiydir, başkası değildir. Yine mücerret aklın hüccetlerin ilki olduğu hususunda ihtilaf ettiklerini görürüz. Her biri kendisinin haklı olduğunu, muhalifinin ise hata ettiğini iddia eder. Herhangi bir şekilde aralarında haklı olana hükmetmeye bir yol bulunmaz ve tartışma devam eder. Bu ise yasaklanmıştır. Yine bugün onların bir görüş söyleyip bunun aklın gereği olduğunu iddia ettiklerini, yarın da bundan başka bir görüşe döndüklerini görürüz. Bu durum aklın bizzat delil olmaması gerektiğini ispat etmektedir.

İndirilen kitapta (itikad konularında) neshin varid olmasının mümkün olmadığını buluruz. Nitekim bize ona boyun eğmemiz ve hükmü altına girmemiz farz kılınmıştır. Öyleyse hüccet ondadır, mücerret akılda değildir. Kitapta ancak akla uyarı ve fazileti gelmiştir. Kitaba muhalefet eden kimsenin akletmeyenlerden olduğu açıklanmıştır. Çünkü aklın gereği kulun, mevlasını kabul etmesi, O’na zanda bulunmayı terk etmesi ve O’na itaat ederek buna muhalif olanı çirkin görmesidir.”

Kelamcıların Özellikleri

İmam es-Secezî (s.100) şöyle demiştir: “Kelamcılardan olan rakiplerimizin durumları malumdur; onlar söyledikleri görüşlere nakil getirmekten uzaklaşmakta icma etmişlerdir. Bilakis nakil ehline saldırmaları ve onlardan uzaklaştırmaları ortadadır. Kitapları isnad içermez. Bilakis; “Eşari dedi ki, İbn Kullab dedi ki, el-Kalanisi dedi ki, el-Cubbai dedi ki” derler. Onların kapılarında kişinin ilzam edileceği şeyin en azı, onların söylediklerinin Nebî sallallahu aleyhi ve sellem’den gelenlere arz edilmesidir. Eğer buna uygun düşerse ve sünnetten kaynaklanmışsa kabul edilir, muhalif olduğu görülürse atılır.”

Bid’atçiler Kimlerdir?

İmam es-Secezî rahimehullah (s.101) şöyle demiştir: “Yine şunda da görüş ayrılığı yoktur: Ümmet, dinde yenilik çıkarmaktan yasaklanmıştır. Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’den sahih bir nakille sabit olan bir şeyi söyleyen kişi bidatçi olarak isimlendirilmez, bilakis ittiba eden bir sünnî olarak isimlendirilir. Kendi nefsinden bir görüş söyleyip de bunun aklının gereği olduğunu iddia eden, buna aykırı olan hadisin ise ahad haberlerden olduğu için ona itibar etmek gerekmediğini, hadisin ilim ifade etmeyip, aklının ilim ifade ettiğini öne süren kimseye gelince bu kimse muhalif bir bid’atçi olarak adlandırılmayı hak eder. En düşük bir tahsili olan kimse bu bölümü düşünürse, bizimle muhaliflerimiz arasındaki farkı anlayabilir. Öncelikle bilir ki; Ehl-i sünnet onlar değil, biziz. Bid’atçiler ise hasımlarımızdır, biz değiliz. Başarı Allah’tandır.”

Bâtıl Ehlinin İmam Edinilmesi

İmam es-Secezî rahimehullah (s.130) dedi ki: “Muhakkak ki zamanımızda Allah Subhanehu’yu reddeden, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem’i reddeden ve akla da aykırı düşen kimsenin görüşü kabul edilmekte, bununla beraber o bir imam sayılmaktadır. Elbette bu zor bir zamandır. Allah’tan yardım isteriz.”

Bâtıl Ehlinin Hak İle Batılı Karıştırmalarına Uyarı

İmam es-Secezî rahimehullah (s.200) şöyle demiştir: “Tartışmalarda bazı topluluklardan mezhebi gizleyip, diğer bazılarına izhar etmek vardır. Bu ise zındıklara benzemektir. Bu fiil onlara aittir. Avamdan birçok kimse ve onların mezhebine yeni girmiş olanlara işin başında uyum gösterdikleri konuları izhar ederler, onları avlamak için kendilerine nispet edilen şeyleri yalanlarlar. Tuzaklarına düşürünce de yavaş yavaş sünnetten sıyrılırlar.”

İmam es-Secezî rahimehullah (s.231, 234) dedi ki: “Yirmi Birinci Bölüm: Herkese dayanmaktan ve her kitaptan ilim almaktan sakındırmak hakkındadır. Zira hak ille batılı karıştırmalar çoğalmış ve mezheplere yalan söylemeler yaygınlaşmıştır. Allah bize ve size merhamet etsin, bilin ki bu bölüm, belanın yaygınlaşmış olması sebebiyle öncelik verilmesi gereken, insanların ihmalkârlık ettikleri bir bölümdür. Zamanımızdaki insanların durumu çelişkilerle doludur. Bu mezheplere dayananlar aziz olmuş, dinin az bir paha karşılığında satar hale gelmiştir. Yahut çoğunluk olarak görülmeyi istemektedirler. Kurtuluş isteyen her müslümana gereken şey; herkese dayanmamaları ve her kitaptan ilim almamalarıdır. Görünüşte muvafık/uygun düşen kimselere

teslim olmamalarıdır.

Esbehan halkından İbnu'l-Lebbân adıyla bilinen bir adamın yazdığı bir risale gördüm. Bu risalenin bana ulaşmasından sonra da kendisi hayatta idi. Risalenin adını: “Biricik İmam Ebu Abdillâh Ahmed b. Muhammed b. Hanbel’in Makalesinin Şerhi” diye vermişti. Bu risalede Ahmed b. Hanbel’e aykırı olan Eş’arî mezhebi zikrediliyordu. Bunun nüshalarını bir cemaate vermiş, onlarda beldelerde dolaşıp: “Bu, İmam Ahmed rahimehullah’ın öğrencilerinden olan imamlardan birine aittir. Bu imam, onun makalesini, avamın yazmaları için şerh etmiştir” diyorlardı. Böylece onun doğru bir nakil olduğunu zannediyor ve sapıklığa düşüyorlardı. Bu adam bu sebeple Bağdad’dan çıkarıldı ve Esbehan’a döndü. Hâlbuki o, Ebu Bekr b. el-Bakillânî’nin öğrencilerinden idi.”

İmam es-Secezi rahimehullah (s.122) Eş’ariler hakkında şöyle dedi: “Zındıkların yaptıkları gibi, Allah Subhanehu ve Teâlâ’nın arş üzerine istivası hakkında inandıklarının hilafına olan şeyi ortaya koyuyorlar. Şu onların akidelerindendir: “Allah Subhanehu’nun Sema’da, yerde, arş üzerinde veya yukarıda olmakla nitelenmesi caiz değildir.”

Eş’arilerin Mutezile’den Daha Zararlı Oluşu

İmam es-Secezî rahimehullah (s.177-181) şöyle dedi: “Mezheplerinin çirkinliğine rağmen Mu’tezilenin, Ehl-i Sünnet’in avamına karşı olan zararı bunlardan (Eş’arilerden) daha azdır. Çünkü Mu’tezile’nin mezhebi açıktır ve sonrakilere ulaşamaz... Bu yüzden müslümanların çoğu onların mezheplerini bilirler, onlardan uzaklaşırlar ve onları düşman kabul ederler. Kullabîyye ve Eş’ariler ise Mu’tezile’yi reddedip, sünneti ve sünnet ehlini savunmayı izhar ederler... Böylece

onlar görünüşte mücmel olarak Ehl-i Sünnetin söylediğini söylerler. Sonra tefsirinde ve ayrıntısında Mu'tezilenin görüşüne dönerler. Cahil zahirine bakarak bunu kabul eder. Âlim ise onun gerçek yüzünü ortaya koyar. Bunların (Eşarilerin) zararı, Mu'tezile'den daha fazladır. Çünkü Mu'tezile, Ehl-i sünnete uzaklıklarını ortaya koyarken, Eş'ariler hak ehli arasına karışıp muhalefetlerini gizlerler. Allah'tan rahmetiyle selamete erdirmesini dileriz.”

Sapıklık Önderlerinin Özellikleri

İmam es-Secezî rahimehullah (s.195) dedi ki: “Dokuzuncu bölüm: Onların sözlerinden bazı şeylerin zikredilmesi hakkındadır. Böylece halk bunlardan haberdar olup onlardan uzaklaşsın ve onların ağılarına düşmesin.”

İmam es-Secezi rahimehullah (s.224) şöyle demiştir: “Bütün sapıklık imamları insanları sünnete muhalefet etmeye ve hadisi terk etmeye çağırırlar. Onlara ittiba ehlinden saygın ve heybetli biri muhatap olduğu zaman: “İtikad sizin dediğiniz gibidir, biz ancak hasımlarla tartışma metodunu öğreniyoruz” derler. Onların bu sözleri yalandır. Onlar bu sözlerle sadece kendilerini gizliyorlar. Bu sayede hadis ashabının kendilerini eleştirmesinden sakınıyorlar.”

İmam es-Secezî rahimehullah (s.216) şöyle dedi: “Sapıklık önderleri şunlardır: Müşrikler, rububiyet iddia edenler, münafıklar, İslâm'da yenilik çıkaran herkes, hadise aykırı olarak yol kuran kimse, itikadi meselelerde akla dayananlar, hocaları rivayetlere ittiba ile bilinmeyen kimseler, sünneti hadis ehlinden almayanlar ve hadis ehlinden alsa da sonra onlara muhalefet edenler.”

Bâtıl Ehlinin İftiralarına Karşı Uyarı

İmam es-Secezî rahimehullah (s.202) şöyle dedi: “Bu zamanda onlar şöyle davranırlar: Kendilerine muhalefet edenleri âlimlere hakaret etmekle suçlayarak avamın kalplerinde nefret oluşturmak isterler. Muhaliflerinin söylemediği ve benimsemediği sözleri iftira olarak onlara nispet ederler. Çünkü akla göre yalan ve iftira çirkin değildir. Ancak bu ikisi vahye göre çirkinliktir. Onların görüşünde olmayanlar onlara göre sapıktır ve onların hürmeti yoktur.”

İmam es-Secezî rahimehullah (s.185) dedi ki: “Hadis ashabının hadislerde gelen sıfatlara zahirine göre itikad ettiklerini, Allah Subhanehu için avuç, parmaklar, gülme, nüzul, semada arşın üzerinde oluş gibi sıfatlar ispat ettiklerini, bu sıfatların ise cisimler olduğunu iddia ettiler. Hatta düşüklerinden bazıları dedi ki: “Hanbeli (Selefi) şeyhleri ile Yahudiler arasında sadece tek bir özellik farkı vardır.” Şüphesiz ki iki taife arasında bir özellik farkı vardır. Lakin şu düşük iddia sahibinin düşündüğü gibi değil! Bu özellik şudur: Hanbeliler İslam ve sünnet üzeredir. Yahudiler ise küfür ve sapıklık üzeredir.”

İmam es-Secezi rahimehullah (s.195) dedi ki: “İyi düşünülürse sünnete ve eser ehlinin yoluna muhalif olan herkesi ortaya çıkaracak utandırıcı bir şey vardır. Eser ehlinin ise utandırılacağı, karalanacağı bir şey yoktur. Çünkü onlar dinde yenilik çıkarmadılar, ancak rivayetlerde gelene tabi oldular. Kim sıhhatine hükmedilen rivayetlerde utandırıcı bir husus olduğunu iddia ederse müslüman değildir.”

Sapıklık Önderlerinden Kurtuluş Yolu

İmam es-Secezî, (s.233-234) şöyle der: “Bu kimselerden kurtuluş ve hevâlardan selamette olmanın yolu; kitabın ve rivayetlerin ölçü edinilmesidir. İştilen ve rivayet edilen her şey, eğer kişi alim ise kitap ve rivayetlere arz edilmeli ve selef tabi olunmalıdır. Hiçkimsenin sözü; onun muhkem bir ayetle veya sabit bir sünnetle veya sahih yolla rivayet edilen sahabe sözünden doğruluğu araştırılmadan kabul edilmez.

Sünen kitaplarına mesela Ebu Davud es-Sicistani’nin, Abdullah b. Ahmed b. Hanbel’in, Ebu Bekr el-Esram’ın, Harb b. İsmail es-Sircani’nin, Huşeyş b. Asram en-Nesai’nin, Urve b. Mervan er-Rakkî’nin, Osman b. Said ed-Darimi es-Sicistani’nin kitapları gibi öncekilerin kitaplarına çokça bakılmalıdır. Böylece durumları değişmiş olan kimselerin eserlerinden sakınmalıdır. Zira onlarda bazen panzehiri bulunmayan akrepler bulunur.”

Bid’at Ehliyle Tartışmaya Karşı Çıkması

İmam es-Secezî rahimehullah (s.200) şöyle demiştir: “Allah Subhanehu, kendisinin ayetleri hakkında tartışmaya dalanlarla ise oturmayı yasaklamıştır. Ehl-i Hal ve’l-Akd (çözüm ve karar mercii olan yetkililer)den olan âlimler Mülhit, Mecusi veya diğer fırkalarla tartışmaya girmenin gerekmediğinde ittifak etmişlerdir. Âlimlerin çoğu kıtal emriyle tartışmanın nesh edildiğinde hemfikirdirler. Onlarla münazarada en büyük kötülükler vardır. Onların şüpheleri insanların arasında yayılır ve tartışmaya giren kişi şüpheyi gideremeyebilir.”

İçindekiler

Sünnet'in Anlamı	2
Sünnet Ehli Kimlerdir?	2
Hak Ehlinin İmamları ve Özellikleri	3
Selefin Menhecini Devam Ettirenler.....	5
Bu Zamanda Kendisine Uyulacak İmam	8
Aklın Konumu	8
Kelamcıların Özellikleri	10
Bid'atçiler Kimlerdir?	10
Bâtıl Ehlinin İmam Edinilmesi	11
Bâtıl Ehlinin Hak İle Batılı Karıştırmalarına Uyarı.....	11
Eş'arilerin Mutezile'den Daha Zararlı Oluşu	12
Sapıklık Önderlerinin Özellikleri.....	13
Bâtıl Ehlinin İftiralarına Karşı Uyarı.....	14
Sapıklık Önderlerinden Kurtuluş Yolu.....	15
Bid'at Ehliyle Tartışmaya Karşı Çıkması	15